

obraćala veliku pozornost i poštovanje za glazbu namijenjenu bogoslužju, a isto je tako željela dati vrijedne poticaje drugim crkvenim zajednicama. Ova slavna stara glazbena Kapela to svjedoči kroz svoju povijest. Zato sam uvjeren da će ona, vjerna nasljeđu koje joj je ostavio Palestrina, nastaviti obnovljenim žarom promicati dostojanstvo svečane liturgijske službe u najvećem Hramu kršćanstva.

Dok Vama, Monsignore, i svim članovima Kapele izražavam svoje poštovanje, želim da te jubilarne Palestrinine proslave budu poticaj na duhovnu i umjetničku obnovu.

S ovim željama podjeljujem od srca Vama i svim članovima Zbora, a isto tako i svima onima koji u svim crkvama svijeta pjevaju slavu Bogu, posebni apostolski blagoslov, sa željom da Gospodin prati i oplodi njihova nastojanja oko što većeg sjaja bogoslužja.

U Vatikanu, 2. veljače 1994.

IVAN PAVAO II.

Prijevod: s. Vlasta TKALEC

NAŠA GLAZBENA BAŠTINA

Katalog izložbe "Crkvene pučke popijevke Zagrebačke nadbiskupije"

Jerko Bezić i Nada Bezić, Zagreb

Uvod

U povodu 900. obljetnice osnutka Zagrebačke (nad)biskupije a u sklopu 28. Međunarodne smotre folkloru održana je od 21. do 25. srpnja 1994. g. izložba u Muzejsko-galerijskom centru u Zagrebu, sa željom da upozori na crkvenu pučku popijevku kao vrlo značajan segment glazbene kulture. Izložba je predstavila objavljene i rukopisne zapise napjeva (kao i samo tekstova) hrvatskih crkvenih pučkih popjevaka iz sjeverozapadne Hrvatske, iz geografskog područja što pripada Zagrebačkoj nadbiskupiji.

Izložba je zahvatila vremenski raspon od sredine XVII. stoljeća – od pjesmarice u Pavlinskom zborniku, nastalom prije točno 350 godina (1644.), izvornik se čuva u Nacionalnoj i sveučilišnoj biblioteci u Zagrebu – do objavljenih pjesmarica osamdesetih godina našeg, XX. stoljeća, zaključno s petim izdanjem pjesmarice *Slavimo Boga*, objavljenim u Njemačkoj 1990. godine. Izlošci su bili raspoređeni kronološkim redom. Gradivo za izložbu skupljeno je osim u Zagrebu i u Međimurju, Podravini te Samoboru i Varaždinu. Treba istaći da je malo mjesto Ludbreg usred II. svjetskog rata izdalo svoju pjesmaricu (vidi br. 53).

Među pjesmaricama bili su izloženi i zapisi domaćih (o. **F. Pintarić**, vidi br. 31) i stranih skladatelja (**M. Haydn**, br. 8). Takve su zapise ipak u pravilu bilježili kantori, voditelji pjevanja i orguljaši u župskim crkvama (primjerice **Franjo Klasan** u Novigradu Podravskom, vidi br. 50).

Za tematiku izložbe značajni su i zapisi samih tekstova što su ih do sredine XX. stoljeća (atkada i kasnije) zapisivale predvođene pjevačice (ponekad i pjevači) (vidi br. 39). Izvan užeg okvira teme nalaze se i *muke* (*Passio*) (vidi br. 2, 3, i 4). Izvođenje muke na hrvatskom jeziku u XVII. i XVIII. st. znatno je utjecalo na razvoj crkvene pučke popijevke u sjevero-zapadnoj Hrvatskoj. Konačno valja pojasniti da je u izložbu uvršten i rad *Hrvatska pučka crkvena popijevka Milana Zjalića* (br. 43) stoga što je to prvi pregledni članak o crkvenoj pučkoj popijevci u Hrvatskoj (objavljen 1918. g.).

Izloženi primjerci pružaju uvid u građu koja je ovom prilikom bila ograničena samo na 66 izložaka do kojih je

SVIM CIJENJENIM PRETPLATNICIMA,
SURADNICIMA, PRIJATELJIMA,
DOBROČINITELJIMA

SRETAN BOŽIĆ, LJEPŠU I
USPJEŠNIJU NOVU GODINU

ŽELE UPRAVA I UREDNIŠTVO

bilo moguće doći bez dugotrajnijih istraživanja, zahvaljujući razumijevanju, podršci i pomoći vlasnika zbirke na terenu, a prije svega razumijevanju ustanova koje posjeduju takvu građu. Pogotovo valja istaknuti pomoć Instituta za crkvenu glazbu "Albe Vidaković" Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, koji je posudio originale svih triju izdanja *Cithare Octochorde* (vidi br. 5, 6 i 7), rukopisne zapise napjeva pasija iz XVII. i XVIII. st., prva tri izdanja Vrhovčevih *Molitvi...* (br. 12, 13 i 14), zbirku pjesmarica zadnjih nekoliko desetljeća i dr.

Premda kratkotrajno, istraživanje odgovarajuće građe donijelo je i pojedine nove, stručnjacima nepoznate činjenice, kao što je npr. čak jedanaest izdanja (doneslavna se smatralo da su bila samo 3 izdanja) zbirke notnih zapisa napjeva za crkveno pučko pjevanje u molitveniku *Molitve koje duhovni pastiri s pobožnim ljudstvom... obćinsko moliti imaju* što ga je prvi put dao objaviti zagrebački biskup **Maksimilijan Vrhovac** (1752.-1827.) godine 1804. (naredna izdanja 1807., 1825., ...1859., ...1864.) (vidi br. 12-18).

Iako je ovakva građa bila po prvi puta u nas dana na uvid javnosti, izložba je pobudila mnogo veći interes od očekivanog. Nadamo se da će biti podstrek daljnjim istraživanjima crkvene pučke popijevke u Hrvatskoj. Na izložbu se nadovezalo savjetovanje *Crkvene pučke popijevke Zagrebačke nadbiskupije* što je ostvareno u suradnji s Institutom za etnologiju i folkloristiku i Institutom za crkvenu glazbu "Albe Vidaković" Katoličkog bogoslovnog fakulteta. Na savjetovanju su održani slijedeći referati: mr. **Izak Špralja**: *Crkvena pučka popijevka*, dr. **Lovro Županović**: *Hrvatska crkvena pučka popijevka s osobitim osvrtom na njezina moguća izvorišta i višeglasno dopunjavanje*, dr. **Jerko Bezić**: *Život crkvene pučke popijevke u sjeverozapadnoj Hrvatskoj*, prof. **Miroslav Vuk**: *O najranijim zapisima hrvatske božićne crkvene pučke popijevke u Međimurju*.

Istog dana, 21. srpnja 1994. održan je u crkvi sv. Katarine prvi koncert 28. Međunarodne smotre folklor s istim naslovom kao i izložba i savjetovanje. Koncert je pokazao život crkvene pučke popijevke što se održala do naših dana. Zapise iz *Cithare octochorde* i drugih pjesmarica, te pučke popijevke što ih još danas pjeva narod izvodili su: grupe pjevačica iz sela Gotalovo u Prekodravlju i iz sela Sveta Marija na Muri; **Marija Tuksar** iz sela Vratušinec u Međimurju, zbor "Josip Slavenski" iz Čakovca s dirigentom prof. **Dragicom Šimunković** i članovi KUD-a "Resnik" iz istoimenog zagrebačkog prigradskog sela. Zamisao koncerta, izbor programa i popratni tekst djelo su dr. **Jerka Bezića**. Koncert je ostvaren u suradnji s prof. **Dragicom Šimunković** iz Čakovca i **Darijom Balogom** iz Zagreba.

Istraživanja crkvene pučke popijevke na području Zagrebačke nadbiskupije urodila su tako sakupljenom građom za izložbu, referatima na savjetovanju i prezentacijom same glazbe. Ono što najsažetije govori o sakupljenim crkvenim pučkim popijevkama je katalog izložbe (sastavila Nada Bezić) koji u nastavku objavljujemo.

Popis posuđivača:

Mladen Dolovski, Ludbreg
Franjevački samostan, Samobor
Barbara Gašparić, Sv. Marija (Međimurje)
Hrvatski glazbeni zavod, Zagreb (HGZ)
Institut za crkvenu glazbu "Albe Vidaković" Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (ICG)
Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb (IEF)
 prof. dr. **Koraljka Kos**, Zagreb
Nacionalna i sveučilišna biblioteka, Zagreb (NSB)
Ivica Sudnik, Samobor
Uršulinski samostan, Varaždin
Miroslav Vuk, Zagreb
Župna crkva "Rastanka svetih apostola", Novigrad Po-dravski

Kratice: bez sign. = bez signature

vasn. = vlasništvo

s. a. = bez godine izdavanja

Oznaka: /.../ = nije originalni naslov

1. *Pavlinski zbornik 1644.*
 sv. 1 Faksimilni pretsak
 sv. 2 Transkripcija i komentari
 pripremili za tisak i popratne studije napisali Koraljka Kos, Antun Šojat i Vladimir Zagorac
 Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti; Globus, 1991.
 512 str. (faksimil), 431 str. 20x14cm
2. *Passionale parochiae Resnikensis = Muka gdna nasseg Jesussa xpussa* (po Mateju i po Ivanu)
 rukopis, Resnik, 1661.
 44 str., 32x21 cm
 ICG, bez sign.
3. *Passio Domini Nostri Jesu Christi secundum Matthaum et Joannem Evang. = Muka Goszpodina nasseg Jesussa Christussa* (po Mateju i po Ivanu)
 rukopis, Kotoriba, 1776.
 62 str., 29x20 cm
 ICG, bez sign.
4. *Passio Domini Nostri Iesu Christi = Muka Goszpodina nasseg Iesussa Kristussa* (po Mateju i po Ivanu)
 rukopis, Lepoglava, kraj 18. st.
 76 str., 44x31 cm
 ICG, bez sign.
5. *Cithara octochorda seu cantus sacri latino-sclavonici, quos in octo partes pro diversis anni temporibus...*
 Prvo izdanje.
 Viennae: Typis Leopoldi Voigt, 1701.
 492 str., 17x14,5 cm
 ICG, bez sign.
6. *Cithara octochorda seu cantus sacri latino-croatici, quos in octo partes...*
 Drugo izdanje.
 Viennae: Typis Ignatii Dominici Voigt, 1723.
 514 str., 19x15,5cm
 ICG, bez sign.

7. *Cithara octochorda seu cantus sacri Latino-Croatici, quos in octo partes...*
Treće izdanje.
Zagrabiæ: Typis Antonii Reiner, 1757.
358 str., 32,5x21 cm
ICG, bez sign.
8. *Michael Haydn: Deutsches Hochamt*
(Kyrie: "Hier liegt vor deiner Maestät")
skladano 1797.god.
Druga naklada.
Dionice orgulja i soprana
Wien:Haslinger, oko 1820.
8 str., 33x25 cm
Dionica soprana u hrvatskom prijevodu "Ah, Bože nesem vreden"
(Communion: "O Herr, ich bin nicht würdig")
rukopis, Zagreb, 1831.
10 str., 28,5x20,5
HGZ, 6179
9. *Zbirka crkvenih pjesama! "Ex Libris Mathia Kellemina"*
rukopis, 1800.
202 str., 22x15 cm
Vlasn. prof. Miroslav Vuk, Zagreb
10. *Zbirka crkvenih (pučkih) pjesama!*
rukopis, Međimurje i područje ugarskih Hrvata, poč. 19. st. - *bez
notnih zapisa
75 str., 31x19 cm
Vlasn. prof. Miroslav Vuk, Zagreb
11. *Cantuale pro Dominicis, et Festis totius Anni iliti Duhovne Popevke
za Nedelye y osttale Svetke* chreszczelo Leto navadne y szkupa
szpravlene Leta 1804.
rukopis, Đurđevac, 1804.
146 str., 31,5x20 cm
IEF, rkp 42/1. Poklonio F. Kolar, učitelj iz Đurđevca
12. *Molitve koje duhovni pastiri z-pobosnem ljudtvom zkerbi nyihovi
duhovnoj zaufanem obchinzko moliti imaju. Za haszen biskupie
zagrebechke po zapovedi y oblazti gozpodina biskupa za
povekshavanye szlusbe Bosje y obdersavanye szlosnoga y
jednakoga nachina vu molenyu na horvaczki jezik obernyene y
napervo dane.*
Vu Zagrebu, pritzkano vu Novoszselzkoj Szlovotizki, 1804.
198 str., 15x8,5 cm
ICG, bez sign.
13. *Molitve koje duhovni pastiri... = Preces quas curatores animarum...*
Drugoch (2. izd.)
Zagreb: Novoszelska tiskara, 1807.
264 str., 15x9 cm
ICG, bez sign.
14. *Preces quas curatores animarum cum fideli populo curae suae
spirituali con credito publice dicendas habent. In usum diocesis
Zagrabiensis jussu, et autoritate domini ordinarii fine obtinendae
in tota diocesi uniformitatis editae. (= Molitve koje duhovni
pastiri...)*
Editio tertia auctior, & emendatior (3. izd.)
Zagrabiæ: Typis Josephi Rossy, priv. Typographi, 1825.
268 str., 15x9 cm
ICG, bez sign.
15. *Molitve koje duhovni pastiri...*
Chetertich (4. izd.)
Vu Zagrebu, pritzkane pri Ferenczu Suppan, 1835.
268 str., 15x9 cm
Samobor, Franjevački samostan, R-21
16. *Molitve koje duhovni pastiri z-pobosnem ljudtvom zkerbi szvojoi
duhovnoj zaufanem obchinzko moliti imaju.*
Petoga Natizka (5. izd.)
Vu Zagrebu, pritzkane pri Ferenczu Suppan, 1842.
247 str., 15x9 cm
Varaždin, Uršulinski samostan, bez sign.
17. *Molitve, koje duhovni pastiri s poboznem ljudtvom skerbi svojoj
duhovnoj zaufanem občinski moliti imaju. Na hasen nadbiskupie
Zagrebačke po oblasti gospodina Biskupa na povekšanje službe
Božje, i obderžavanje sloznoga jednakoga načina vu molenju
izdane.*
Deveto izdavanje.
U Zagrebu, Troškom Franje Župana, 1859.
*bez notnih zapisa
259 str., 14x9 str.
NSB, 156.289
18. *Molitve, koje duhovni pastiri...*
Jedanaesto izdavanje.
U Zagrebu, troškom Franje Župana, 1864.
*bez notnih zapisa
259 str., 14x10 cm
NSB, 165.908
19. *Istare crkv. pjesme i molitve i dr./*
rukopis, početak 19 st.
30 str., 30,5x25 cm
Samoborska zbirka Ivica Sudnika, bez sign.
20. *Svakojačke pesmarice pevača Wekoslava Kolar*
rukopis, Đurđevac, 1827.
*bez notnih zapisa
79 str., 31,5x21 cm
IEF, rkp 42/2. Poklonio F. Kolar, učitelj iz Đurđevca
21. *Svakojačke pesmarice pevača Wekoslava Kolar*
rukopis, Đurđevac 1834.
*bez notnih zapisa
70 str., 26x21 cm
IEF, rkp 42/3 Poklonio F. Kolar, učitelj iz Đurđevca
22. *Zavjetek Popevkih Duhovneh, med kojimi nahadyajusze Oszebne
Popevke za pobosne putnike Marianzke
Vu Karlovczu, pritzskano pri J. N. Prettner, stamp., s. a. (vjerojatno
prije 1835.)*
*bez notnih zapisa
118 str., 15x9 cm
Samobor, Franjevački samostan, R-20
23. *Pesma od muke Spasitelja za veliki Petak.* U prestarih vremenih
sastavljena, prie dvadeset godinah sasvim preradjena, kroz to
vreme od školne mladeži i župljanskog puka pevana; sada pako
kajdami providjena i izdana po *Aloysiu Christianoviću*, p.
arcidiakonu i župniku Verbovačkom
Zagreb: Narodna tiskarna Dra Ljudevita Gaja, 1851.
12 str., 21x13 cm
NSB, 160.242
24. *Razne Pesme Božične zpisane za porabu Jakoba Tkalec, priv.
Učitelja i Orga. u Nartu* rukopis, u Nartu, 1852.
*bez notnih zapisa 54 str.,
19,5x25 cm
IEF, rkp 42/6. Poklonio F. Kolar, učitelj iz Đurđevca
25. *Evangeliumske pesmarice pevača Wekoslava Kolar*
rukopis, Đurđevac 1857.
*bez notnih zapisa
45 str., 31,5x20 cm
IEF, rkp 42/4. Poklonio F. Kolar, učitelj iz Đurđevca
26. *Crkvene pjesme!*
rukopis, Đurđevac, poslije 1857.
*bez notnih zapisa

- 250 str., 20x29 cm
IEF, rkp 42/5. Poklonio F. Kolar, učitelj iz -urđevca
27. *Kitice crkvenih pesamah s napevi za razne prigode* sastavio i u nekoličnu pomoć boljeg obskerbljenja nemoćnih svetjenikah nadbiskupije zagrebačke knjigoteržtvu izručio *Pavao Stoops*, podjašprišt i župnik pokupski, slavni županijah zagrebačke i varaždinske sudbenoga stola prisednik
Zagreb: Albrecht, 1858.
55 str., 23x15,5 cm
NSB, H 1 v 8-6
28. *Crkvene pesme za školsku mladež i za puk* izdane svezak I.
po *Ivanu Stohl-u i Josipu Torbar-u*
Zagreb: L. Hartman, 1858.
70 str., 19x12 cm
HGZ, zbirka knjiga B. 228
29. *Bilježnica Stefana Kocianichal*
rukopis, 1859.
*bez notnih zapisa
104 str., 17x12
Samoborska zbirka Ivica Sudnika, bez sign.
30. *Crkvene pesme za školsku mladež i za puk* drugo izpravljeno i povećano izdanje. svezak I.
Josip Torbar i Ivan Stohl, drugo izd. uređio Torbar, a glazbeni dio ispravio i nekoliko pjesama dodao Stjepan Rihtarić
Zagreb: L. Hartman, 1864.
82 str., 19x12 cm
HGZ, zbirka knjiga B. 229
31. *Fortunat Pintarić: Crkvena lira* (Kantual za cijelu godinu rimokatoličke Crkve) orgulje s pjevanjem rukopis (prijepis Franje Kuhača), 1867.
586 str., 31x25 cm
NSB, Zbirka muzikalija, ostavština Kuhač
32. *Pobožne pesme k blaženoj devici Marii Bistrički za verni puk* kerščanki
Varaždin, kod J. Vustl'a udove, 1868.
*bez notnih zapisa
34 str., 15x9 cm
NSB, 373.075
33. *Napevi crkvenih pesamah* što no se nalaze u Balenovićevoj "Sunčanici" i što no se u Hrvatskoj, Slavoniji i Dalmaciji pevaju Po nalogu prečastnoga nadbisk. duhovnoga stola sabirao i mnoge sam uglasbio *Gjuro Eisenhut* učitelj pevanja i glasbe na zagrebačkih glavnih učionah
Zagreb: Župan, 1872.
135 str., 19x12 cm
Varaždin, Uršulinski samostan, bez sign.
34. *Starohrvatske crkvene popijevke* ukajdio ih, harmonizovao i tekstove im preudesio **Vjenceslav Novak**
Zagreb: knjižara Jugoslavenske akademije, 1891.
63 str., 21x13 cm
HGZ, zbirka knjiga B. 237
35. *Pjevnik kantuale crkvenih popievaka* sabrali, uredili i izdali **Karlo Kindlein i Vatroslav Kolander**
Zagreb: vl. nakl., 1895.
tisak Antuna Scholza
429 str., 31x24 cm
HGZ, 6007
36. *Crkvena pjesmarica za srednje škole*
Harmonizovao i za mješoviti dački zbor udesio **Vilko Novak** učitelj glazbe i pjevanja u kr. muškoj učiteljskoj školi zagrebačkoj
Zagreb: L. Hartman (Stj. Kugli), s. a.
86 str., 24x16 cm
HGZ, 6006
37. *Crkvena pjesmarica za ženska srednja učilišta*
troglasno sa pratnjom orgulja udesio **Vilko Novak** učitelj glazbe i pjevanja za srednje i strukovne škole
Zagreb: Hartman (Stj. Kugli), s. a.
98 str., 24x16 cm
HGZ, 6005
38. *Crkvena pjesmarica*
Zagreb: tisak Antuna Scholza, 1900.
- 118 str., 21x14 cm
Varaždin, Uršulinski samostan, bez sign.
39. *Zbirka duhovnih tekstova za upotrebu pjevačicama!*
rukopis, Sv. Marija na Muri, Međimurje, 1907.
*bez notnih zapisa
217 str., 19x12 cm
Vlasn. Barbara Gašparić, Sv. Marija
40. *Crkvena pjesmarica za niže i više pučke, više djevojačke i nalik na njih škole.*
Dvoglasno sa lakom pratnjom orgulja ili harmonija udesio **Vilko Novak**
Zagreb: Fr. Župan (Stjep. Kugli), 1909.
144 str., 19x13 cm
ICG, 3109
41. *Hrvatski koralni ili pučke hrv. crkvene pjesme*
Zagreb: "Vijenac", glazbeno društvo u nadb. sjemeništu zagrebačkom, 1912.
63 str., 17x12 cm
a) ICG, sine sign.
b) Vlasn. dr. Koraljka Kos, Zagreb - iz ostavštine njezinog djeda Mije Kosa, učitelja i orguljaša u crkvi sv. Petra u Zagrebu
42. *Hrvatska crkvena pjesmarica.* Pratinja hrvatskim koralima
Zagreb: Glazbeno-pjevačko društvo "Vijenac", 1917.
100 str., 28,5x20 cm
ICG, bez sign.
43. *Milan Zjalić Hrvatska pučka crkvena popijevka* (pregledni članak/
Samobor: tiskara Slavka Šeka, 1918.
34 str., 19,5x12 cm
HGZ, zbirka knjiga B 184
44. *Vladimir Stahuljak: /Crkvena pjesmarica/*
litografija
50 str., 29,5x20 cm
ICG, bez sign.
45. *Hrvatska crkvena pjesmarica* (pratnja hrv. koralima)
Drugo ispravljeno i povećano izdanje
Zagreb: Glazbeno i pjevačko društvo "Vijenac", 1919.
139 str., 22,5x15 cm
ICG, bez sign.
46. *Virgini matri.* Crkvena pjesmarica za dvo- i troglasni ženski zbor uz pratnju orgulja (dionice)
Pjesme sakupio i tiskom izdao Samostan milosrdnih sestara u Zagrebu.
Zagreb: Samostan milosrdnih sestara, 1921.,
126 str., 22x15 cm
ICG, bez sign.
47. *Virgini matri.* Crkvena pjesmarica za dvo i troglasni ženski zbor uz pratnju orgulja (Pratinja orgulja)
Pjesme sakupio i tiskom izdao Samostan milosrdnih sestara u Zagrebu.
Zagreb: Samostan milosrdnih sestara, 1921.
149 str., 27,5x19 cm
ICG, bez sign.
48. *Magnifikat.* zbirka crkvenih pjesama
Zagreb: Kolegij D.I., 1931.
tiskom Glasnika Srca Isusova
576 + XXXII str., 16,5x13 cm
ICG, bez sign.
49. "Čestit Božić!". Zbirka najpopularnijih i najljepših Božićnih pjesama iz svih naših krajeva sabrao iz raznih zbirki **Milan A. Miholjević**
Zagreb: Kugli, s. a. (1934.)
44 str., 18x12 cm
NSB, H 1 m 8-14
50. *Crkvena pjesmarica*
rukopis, Franjo Klaskan učitelj, Novigrad Podravski
1934.-1936.
56 str., 16x25 cm
Župna crkva "Rastanka svetih apostola", Novigrad Podravski
51. *Franjo Židovec: Hrvatske narodne popijevke iz kotara Đurđevac* (crkvene)
(zbirka melografskih zapisa)
rukopis, Đurđevac, 1934.-1937.

- 50 listova, 32x25 cm
IEF, 114 N
52. *Crkvena pjesmarica* za srednje i učiteljske škole
priredio prof. **Franjo Lučić**
Zagreb: St. Kugli, 1942.
164 str., 23x15 cm
ICG, bez sign.
53. *Ludbreška crkvena pjesmarica*
Ludbreg: bez oznake izdavača, 1942.
*bez notnih zapisa.
48 str., 15,5x12 cm
Vlasn. Mladen Dolovski, Ludbreg
54. *Slava Bogu* molitvenik i pjesmarica za školsku mladež,
priredio **Albe Vidaković**
Zagreb: izdanje "Svete Cecilije", 1944.,
182 str, 12x8,5 cm
ICG, bez sign.
55. *Crkvene pjesme* za učenice građanske škole sestara milosrdnica
Zagreb: sestre milosrdnice, 1945.,
152 str., 17x12 cm
ICG, bez sign.
56. *Izbirka zapisa crkvenih popijevaka*
rukopis, Novigrad Podravski, 1936.-1957.
22 str., 16x25 cm
Župna crkva "Rastanka svetih apostola", Novigrad Podravski
57. *Izbirka zapisa crkvenih popijevaka Franje Čoliga* i drugih
zapisivača/
rukopis, Novigrad Podravski, 1952.-1960.
60 str., 16x25 cm
Župna crkva "Rastanka svetih apostola", Novigrad Podravski
58. *Hrvatske crkvene popijevke*
ur. **Alojzije Domislović**
Zagreb: Zagrebački bogoslovi, 1960.
214 str., 17x12 cm
ICG, bez sign.
59. *Hrvatska crkvena pjesmarica*
ur. dr. **Ivan Tylšer**
Zagreb: Nadbiskupski duhovni stol, 1976.
209 str., 17x12 cm
ICG, bez sign.
60. *O Bože, nisam vrijedan*
ciklostil
Zagreb, 4. II. 1968. H. S.
1 list, 28x21 cm
Vlasn. Mladen Dolovski, Ludbreg
61. *Nova crkvena pjesmarica*
ur. **Izak Spralja**
Zagreb: Kršćanska sadašnjost, Frankfurt/M: Naddušobrižnički
ured, 1973.
178 str., 16x11 cm
ICG, bez sign.
62. *Hrvatska crkvena pjesmarica*
Zagreb: Kršćanska sadašnjost, Frankfurt/M: Naddušobrižnički
ured, 1976.
382 str., 15,5x11 cm
ICG, bez sign.
63. *Hrvatske božićne popijevke*
ur. fra **Vice Blekić**
Zagreb: RKT župni ured Sv. Franje Ksaverskog, 1977.
112. str., 17x11 cm
ICG, bez sign.
64. *Pjevajte Gospodu pjesmu novu*. Hrvatska liturgijska pjesmarica
gl. ur. **Izak Spralja**
Zagreb: Hrvatsko književno društvo sv. Ćirila i Metoda; Institut za
crkvenu glazbu pri KBF, 1983.
879 str., 16x11 cm
ICG, bez sign.
65. *Hrvatske romarske bistričke popijevke iz Međimurja*
zabilježio i uredio **Miroslav Vuk**
rukopis, (1987.)
20 str. + 53 zapisa, 29x21 cm
IEF, 1338
66. *Slavimo Boga*. Hrvatski katolički molitvenik i pjesmarica
ur. p. **Bernard Đukić**
Frankfurt am Main: Verlag Josef Knecht, 1990. (5. izd.)
832 str., 16x11 cm
ICG, bez sign.

Varaždinski kantual

Franjo Jesenović, Varaždin

Među bogatom glazbenom baštinom Franjevačkog samostana u Varaždinu ističe se više kantuala/zbornika iz prve polovice XVIII. stoljeća.

O baroknoj glazbenoj baštini tog samostana "donedavno se jedva što znalo, ali se nakon sređivanja muzikalija može reći da je ta baština ne samo brojnija već i značajnija nego što se pretpostavljalo."¹

Iz arhivskih provincijskih dokumenata saznajemo da se pri kraju XVII. st. u franjevačkim crkvama počinju izvoditi figuralne mise, poglavito se to može reći za Varaždin kad se znade da je crkva imala orguljaša od 1661. god. pa se pretpostavlja da je imala i orgulje koje su bile neophodne za izvođenje barokne sakralne glazbe. U XVIII. stoljeću se pak naveliko skladaju takve mise i izvode na bogoslužju, o čemu svjedoče kantuali/zbornici pojedinih samostana.

Zadržimo se na onom varaždinskom koji, ugravirano u kožu na hrptu korica, nosi naslov: *Liber sacrorum conventus Varasdinensis, 1731.*²

Taj kantual pisao je otac Konrad Potočnik (Leibnitz, 1687. – Ormož, 1737.), franjevac Provincije sv. Ladislava, kojoj je pripadao i varaždinski samostan. Potočnik je bio orguljaš i prepisivač kantuala (*scriptor choralium*). U varaždinskom samostanu nalaze se dva njegova kantuala: prvi iz god. 1731. i drugi iz god. 1732.

Pretpostavlja se da ih je napisao za potrebe franjevaca u Varaždinu ili su doneseni iz Križevaca ili Ormoža u Varaždin, kad je Josip II. god. 1786. u tim mjestima ukinuo franjevačke samostane. I u drugim franjevačkim samostanima nalaze se Potočnikovi kantuali: u Krapini, Čakovcu i Zagrebu; vjerojatno bi se koji njegov kantual našao i u mađarskim samostanima iste provincije.

Kantual iz god. 1731. velikoga je formata (32 x 22 cm), a ima 253 stranice. Budući da je solidno uvezan u tvrde korice, koje su presvučene izrezbarenom kožom, dobro je ušćuvan. Tintom je vrlo čitko pisan, a donosi prvi glas i bas instrumentalne pratnje tzv. šifrirani bas. Dok je melodija pisana u c-ključu, bas je u f-ključu. Ima označene raznovrsne mjere, tempa, te izmjene chorus (tutti) i solo. Pretpostavlja se da donosi polifonu glazbu, premda se na temelju zapisa ne znaju svi glasovi.

Tim kantualom se služio orguljaš franjevačke crkve prateći zbor franjevačkih bogoslova.

Kantual sadrži mise, korale i jedan motet – sve sa latinskim tekstom. Bilježi ordinarij 16 misa tj. *Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus, Benedictus, Agnus Dei.*